

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (4)

IZDAN 1 MARTA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14701

Závody Ringhoffer-Tatra a. s., Praha — Smichov, Č. S. R.

Hvatači za kolosečne lance ili kolosečne trake motornih vozila.

Prijava od 22 marta 1937.

Važi od 1 septembra 1938.

Poznata su već izvođenja člankastih lanaca za motorna vozila, koji u cilju povećavanja dejstva zahvatanja u mekanom terenu, ili na poledici imaju hvatače, koji se u slučaju potrebe iz njihovog neaktivnog položaja mogu dovesti u takav položaj, u kome njihovi zahvatajući krajevi strče van površine ostalih članova lanca. Ali svi ti rasporedi imaju nedostatak, što zahvatački zupci, u oba njihova krajnja položaja, ili nisu uopšte dovoljno osigurani, što prouzrokuje zatajenje ove pomoćne naprave baš na najkritičnijim mestima putanja po kojoj se vozi, odn. što se prouzrokuje oslobađanje zubaca već i kod nešto većeg potresa vozila, ili su pak osiguravajuće naprave toliko komplikovane, da one iziskuju zametnu i tešku montažu prilikom svake promene voznih traka, pa makar ta promena imala trajati vrlo kratko vreme.

Ovi se nedostaci po pronalasku otklanjaju time, što pojedini zupci hvatača, koji su postavljeni pokretno na čepovima za vezu lančanih članova, dobijaju približno pravougaoni oblik i na spoljnoj i unutrašnjoj kontaktnoj površini su profilisani odgovarajući gornjoj oslonjoj površini rebra (mostića) dotičnog lančanog člana. Na ovaj način zubac hvatača u svakom od oba krajnja položaja naleže jednom od obe profilisane površine i u oba se položaja, t. j. kako u neaktivnom, tako i u aktivnom položaju automatski zaključava. Ako tako lanci treba da se umesto za glatki teren upotrebe za rastresiti (mekani) teren, tada zupci hvatača treba da se iz jednog krajnjeg položaja prebace u dru-

gi krajnji položaj i da se po obavljenom radu ponovo prebace nazad.

Jedan primer izvođenja predmeta pronalaska pokazan je na nacrtu, gde

fig. 1 pokazuje dva lančana člana od kojih jedan ima zubac u radnom položaju, a drugi ima jedan zubac u neaktivnom položaju,

fig. 2 pokazuje oba lančana člana u pogledu odozgo.

Dvostruki članovi 1 lanca vozila zglobljeni su međusobno pomoću provučenih čepova 2. Srednji deo svakog člana ima izrez 3, koji služi za uležavanje zupca 4. Zubac 4 je na svojoj spoljnoj i unutrašnjoj strani tako oblikovan, da se on prilikom preklapanja za 180° može sigurno zatvoriti (zaključati) u oba krajnja položaja. U tome cilju je zubac oblikovan po prilici pravougaono, a njegova unutrašnja i spoljna strana (postrana površina) podešena je prema obliku gornje površine srednjeg mostića 5 lančastog člana 1. U tom mostiću je istovremeno raspoređena zatvaračka naprava u vidu kvake. Ova je naprava obrazovana otvorom u koji je umetnuta čaura 6 sa oprugom 7. Opruga 7 pritiskuje o dugme 8, koje se završava u vidu nosa 9 kvake, koji strči van otvora. U krajnjim položajima zupca 4 uskoči nos u odgovarajuće useke 10 odn. 11, predviđene na profilisanim površinama zupca 4 i time pouzdano osigurava zubac. Vidi se, da je prilikom pretvaranja normalnog lanca u zupčasti dovoljno prosto preklapanje zubaca iz položaja pokazanog na fig. 1 desno, u položaj pokazan

levo, pri čemu kvaka 9 napušta usek 11 i uskače u usek 10.

Broj zubaca i njihov oblik i uležajenje može se, zadržavajući glavne odlike pronalaska, različito menjati, prema vrsti i obliku lančastih članova.

Patentni zahtevi:

1.) Hvatači za kolosečne lance ili kolosečne trake motornih vozila, koji su preklapljivo uležajeni na spojnim čepovima lančanih članova, naznačeni time, što pojedini hvatački zupci imaju približno pravougaoni oblik, pa su na spoljnim i unutrašnjim površinama profila profilisani prema gornjoj oslonskoj površini mostića (5) odgovarajućeg lančanog člana i što zu-

bac u oba krajnja položaja naleže s profilisanim površinama i u tim položajima biva automatski zatvoren.

2.) Raspored hvatača prema zahtevu 1, naznačen time, što za automatsko zatvaranje svakog hvatačkog zupca u oba krajnja položaja služi jedan jedini zatvarač u vidu kvake, koji je smešten u mostiću odgovarajućeg lančanog člana, pa stoji u zahvatu sa usecima (10 odn. 11) predviđenim u profilisanim oslonskim površinama zubca.

3.) Raspored hvatača prema zahtevu 2, naznačen time, što se zatvaračka naprava sastoji iz čaure (6), opruge (7) i dugmeta (8) sa zatvaračkim nosom (9) i što su ti delovi uležajeni u zajedničkom otvoru mostića (5) lančanog člana.

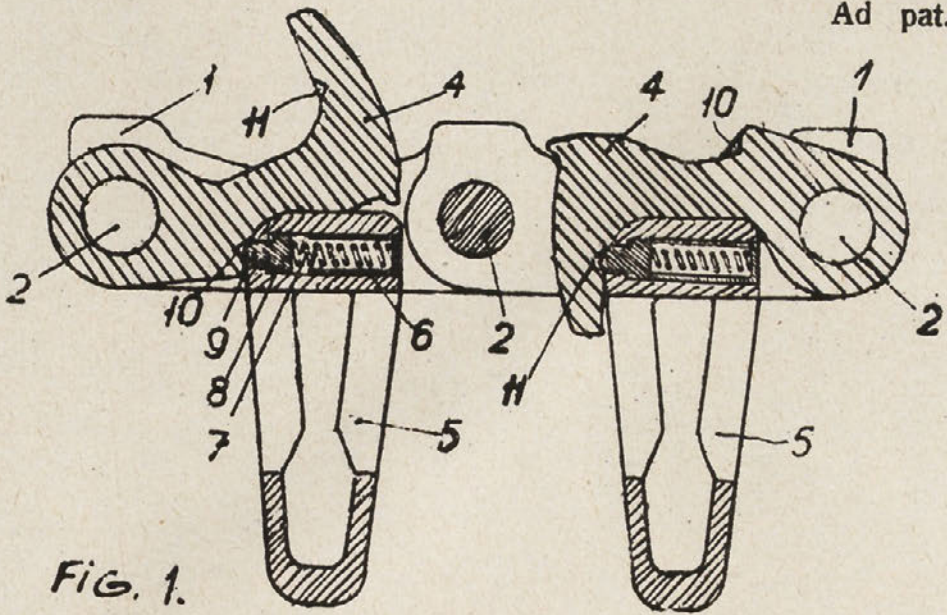

FIG. 1.

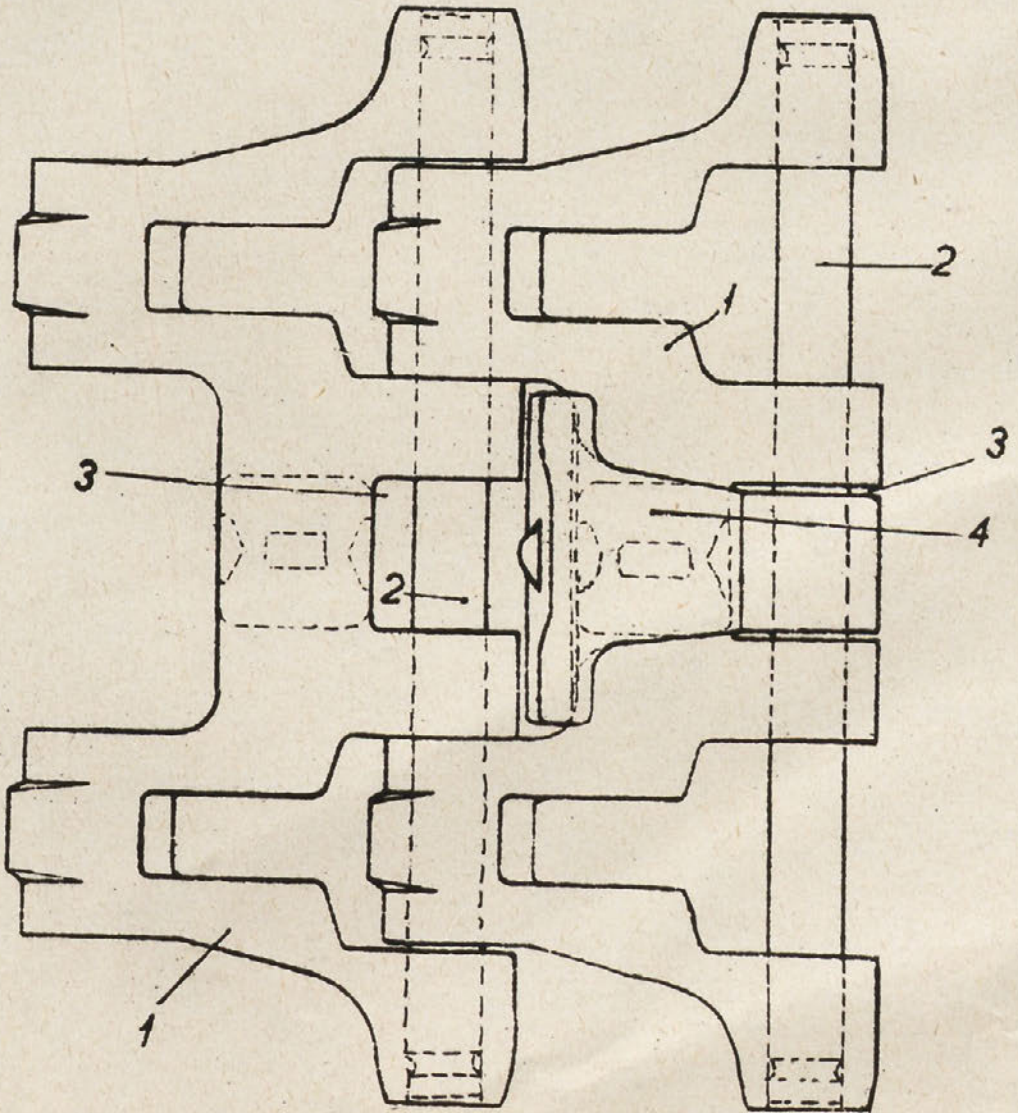

FIG. 2.

